

NOWY DZIENNIK

Adres redakcyi i administracyi: Kraków, Orzeszkowej 7.

na telefonu 279. — Konto czekowe Poczty. Pasy Obzczędn. Nr. 141.123

Wszystkie komunikaty należy nadsyłać wprost do Administracyi

Komunikaty przesłane Redakcyi nie będą uwzględnione.

Redakcyja rękopisów nie zwraca.

Redaktor naczelny przyjmuje od 11½ do 12° w południe.

Cena Nru

8 Mk

Przeznaczenia: w Krakowie i na prowincyi mies. 190—, kwart. 550—

w Krakowie z odnośnieniem do domu . . . 210— . . . 620—

Na prowincyi: z przesyłką pocztową 225— . . . 650—

Za granicą: z przesyłką pocztową . . . 275— . . . 800—

Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia od wyrazu 5— Mk., wiersz nonparel 1-szpalt. Mk 15. Nadosłane Mk 40—. Wiersz nonparelowy 1 szp w tekście Mk 55—. Wiersz nonp. 1 szpalt. na 1. stronie 66 Mk. Zawiadomienia ślubne i gratulacyjne 150 Mk.

Istota problemu.

Kraków, 3 lipca.

(g) Rada Ligi narodów zakończyła onegdaj swoją sesję czerwcową. Z powodu znanego sporu z Ameryką w sprawie wyspy Jap i pokładów naftowych w Mezopotamii i tym razem nastąpiła zwłoka w ratyfikacji układów mandatowych przez Ligę narodów. Musimy się znów pocieszać nadzieją, że na najbliższym drugim plenarnem zgromadzeniu Ligi we wrześniu br. mandat palestyński zostanie już wreszcie zaaprobowany i tem samem jedna z kardynalnych przeszkód z wewnętrznych normalnej pracy palestyńskiej zostanie usunięta.

O rychłej ratyfikacji traktatu w Sevres, na co również czeka Liga narodów, na razie niema co myśleć. Problemy, wytworzone przez ten traktat „porcelanowy” z dniem każdym coraz bardziej się wikłają zamiast się rozjaśniać. Wojna grecko-turecka rozgorzała w ostatnich dniach na nowo. Grecy, którzy dumnie odrzucili propozycję pośredniczącą mocarstw koalicji, ponoszą klęskę po klęsce. Armia Kemala paszy, sprzymierzeńca obecnie Rosyi sowieckiej, znajduje się w pochodzie na — Konstantynopol.

Konflikt grecko-turecki przybiera już wobec tego charakter groźny. Anglia, dla której posiadanie cieśnin dardanejskich jest nieodzownym warunkiem jej stanowiska mocarstwowego na bliskim Wschodzie, na zwycięską ofensywę nacjonalistów tureckich spokojnie patrzeć nie może. Zdecyduje się ona albo do czynnego poparcia wojsk greckich albo do energicznej interwencji celem doprowadzenia do porozumienia między obiema walczącymi stronami.

Tak czy owak, ratyfikacji traktatu z Sevres nie należy się rychło spodziewać, a tem samem formalne zatwierdzenie mandatu palestyńskiego musi uleżeć dalszej, nie wiadomo jak długiej, zwłoce.

W Palestynie tymczasem rząd Naczelnego Komisarza przystępuje już do szeregu działań par excellence politycznych, o których na razie niewiadomo jeszcze, czy będą one zgodne z ogłoszonym projektem mandatu czy też nie. Kontrola i regulacja imigracyi, zwolanie parlamentu całej ludności palestyńskiej oraz ogłoszenie konstytucyi Palestyny — są to poczynania pierwszorzędnej wagi.

W tej oto niezmiernie dla nas doniosłej chwili, politycy syońscy mieć będą nader ważne zadanie dopilnowania, aby prawa i interesy nasze w Palestynie nie pozostały ukrócone. Zbierający się dnia 10 bm. w Pradze Wielki Komitet Wykonawczy Światowej Organizacyi syońskiej ustali niewątpliwie w tym kierunku program działania.

Tę stronę zagadnienia zostawmy politykom naszym. W tym jednak związku, oceniając należycie powagę naszej sytuacji politycznej w sprawie Palestyny, chcielibyśmy podkreślić jeden moment, z którego nie wszyscy Żydzi zdają sobie dostatecznie sprawy.

Oświadczenie Herberta Samuela z 3 czerwca o chwilowem ograniczeniu dalszej imigracyi żydowskiej do Palestyny wywołało zrozumia-

Małe widoki na jenomyślność w decyzji sprzymierzonych w sprawie Górnego Śląska.

Bytom. PAT. Widoki na wspólny i jednomyślny wniosek komisji sojuszniczej co do podziału Górnego Śląska są bardzo małe, należy się spodziewać, że i tym razem wnioski poszczególnych państw będą rozbieżne.

Groźba nowej zwłoki z powodu - przesilenia we Włoszech

Bytom. PAT. W tutejszych kółkach politycznych polskich żywo komentują ustąpienie rządu włoskiego i liczą się z tem, że jeżeli Sforza nie zostanie na nowo ministrem spraw zagranicznych, rozstrzygnięcie sprawy górnośląskiej może uleżeć nowej zwłoce, gdyż nowy rząd będzie zapewne chciał zaznajomić się z daną sprawą.

Odezwa komisji alianckiej.

Opole. (East Express). Dziś popoł. miała być wydana odezwa komisji alianckiej do ludności górnośląskiej. Odezwa zapowiada amnestyi, która ma nastąpić 5 bm.

Rokowania między powstańcami a komisją aliancką.

Bytom. PAT. Delegacja władz powstańczych konferowała dziś z przedstawicielami komisji międzysojuszniczej w dalszym ciągu w sprawie

administracyi kraju do chwili rozstrzygnięcia kwestyi górnośląskiej oraz w sprawie straży gminnej. Przepisy tworzenia tej straży opierają się na pierwotnych dyspozycjach włoskiego komisarza de Mariniego. Wykluczają one powstańców od służby w straży.

Ze strony polskiej wskazano na ujemne następstwa takiego zarządzenia, gdyż w myśl takich przepisów do straży należełoby tylko Niemcy, jako na pozór nie zaangażowani w powstanie. Do takiej straży Indność nie mogłaby mieć zaufania.

Zwrócono także uwagę na przepis, że dla gmin mających do 500 mieszkańców, ma być utworzonych pięciu policyantów, a dla gmin liczących do 1000 mieszkańców, ma być 10 policyantów. Gminy te dotychczas obchodziły się jednym policyantem i takie zwiększenie wprowadzałoby tylko znaczne koszty administracyjne. Ze strony polskiej zaproponowano, aby po miastach zaprowadzono policyę parytetyczną z Polaków i Niemców. Przedstawiciele komisji międzysojuszniczej oświadczyli, że żądania polskie przedstawiają w Opolu.

Dyrekcja kolejowa w Katowicach.

Katowice. (East Express) Na czele dyrekcji kolejowej stanąć ma komitet, złożony z 1 Anglika, 1 Francuza i 1 Włocha. Zarządzenia dyrekcji w ważniejszych sprawach muszą otrzymać zatwierdzenie Komisji alianckiej.

Benesz o stosunku Czech do Polski.

Praga. (East Express). Na wczorajszym posiedzeniu parlamentarnej Komisji spraw zagranicznych złożył dr Benesz sprawozdanie o konferencyach w Paryżu i Londynie. W sprawie

stosunku do Polski

zauważył, że sytuacja się poprawia i że tylko od Czechosłowacyi zależy poprzec możliwości najbardziej ten stan obecny. Z obu stron uwydatnia się życzenie uwzględnienia w większym stopniu przyszłości niż przeszłości: nieporozumienia w sprawie rosyjskiej, wschodnio-gali-

cyjskiej i słowackiej będą usunięte, częściowe zaś już są usunięte. Proklamacyę Ungera samodzielną Słowaczyną traktowała Polska zupełnie poprawnie.

Protest posłów polskich przeciw ugodzie z Czechami.

Warszawa. (East Express) Posłowie ze Śląska Cieszyńskiego dr Kunicki, Reger, Kłuszyńska i Michejda wystosowali do rządu polskiego protest przeciw polityce ugody z Czechami i zapowiadają, że wezwą cały proletaryat polski do walki o polskość Śląska Cieszyńskiego.

łe uczucie rozgoryczenia w narodzie żydowskim i uczuciu temu daliśmy w swoim czasie dostateczny wyraz. Brano za złe — i to słusznie — Naczelnemu Komisarzowi, że w deklaracyi tej więcej liczył się z Arabami niż z Żydami, wywołując niebezpieczne u Arabów nadzieje. A pozwalając sobie ad coptandam benevolentiam Arabów na dość — giętką i dowolną interpretacyę deklaracyi Balfoura.

Zapomniano jednak w tem słusznem oburzeniu o czemś bardzo istotnem. Nowa polityka imigracyjna Herberta Samuela oznacza przede wszystkim uzależnienie rozmiarów i tempa przyszłej imigracyi żydowskiej do Palestyny od wielkości kapitałów żydowskich, jakie w najbliższym czasie wpłynąć będą do kraju. A Samuel ma tu na myśli tak kapitały prywatne, jak i narodowe, a raczej w pierwszym rzędzie te ostatnie. Kapitał prywatny bo-

wiem kieruje się przede wszystkim i wyłącznie względami na zysk i to osiągalny w niedługim czasie. Prace konstruktywne, potrzebne obecnie w Palestynie i niepewna sytuacja polityczna w kraju nie zachęcają bynajmniej kapitalistów, którzy się kierują li tylko interesem osobistym do inwestycyi swoich kapitałów w chwili obecnej w Palestynie.

Co innego kapitał narodowy. Ten bynajmniej nie rezygnuje z kupieckiej gospodarki i z solidnej inwestycyi. Ale „solidna inwestycya” oznacza dla kapitału narodowego spełnienie co innego niż dla prywatnego kapitalisty. Oznacza inwestycyę taką, jakiej wymaga obecne położenie ekonomiczne i polityczne Palestyny, jako całości, jako przyszłej siedziby narodowej Żydów.

Uważnie przeglądając kategorie imigrantów, jakie dopuścić chce Herbert Samuel w naj-

Zydostwo Palestyny przeciw deklaracji Herberta Samuela.

L. Wiedeń. (Telefonem). Z Jerozolimy donosi: Przewodniczący Komisji syońskiej, dr. Eder, ogłosił w imieniu Egzekutywy syońskiej list w odpowiedzi na znaną deklarację Wysokiego Komisarza, Herberta Samuela z dnia 3 czerwca br. W liście tym powiedzianem jest m. i.:

„Przemówienie Wysokiego Komisarza wywołało wśród całego Jiszuwu palestyńskiego tak u Sefardim, jakoteż u Aszkenazim zrozumiałe rozgorzenie. Już w pierwszej części deklaracji przebijał ton jednostronnego ujęcia rzeczy, kiedy to Herbert Samuel, mówiąc o szkolnictwie palestyńskim, ani słowem nie wspominał o nadludzkich wysiłkach palestyńskich Żydów przy zakładaniu szkół. A przecież Żydzi byli tymi, którzy pierwsi założyli szkoły średnie, seminaria, szkoły muzyczne, handlowe itp. w Palestynie“.

„Część polityczna deklaracji — czytamy w dalszym ciągu listu — również tchnie duchem niezłomności. Jaskrawa tendencja, przebija-

jąca z interpretacji deklaracji Balfoura jest jakby udzieleniem aprobaty arabskim czynom gwałtu“.

„Wysoki Komisarz nie potępił jako zbrodniarzy politycznych tych, którzy napadli na żydowskie kolonie, jak Petach Tikwa, Chedera, Klar Saba, Rechobot. Natomiast wydarzyły się wypadki ukarania Żydów“.

„Odnosi się wrażenie ze słów, jakie Wysoki Komisarz powiedział o zakazie imigracji, jakoby zakaz ten był karą dla Żydów i jakby Żydzi byli tymi, którzy mordowali i rabowali“.

„Ani jednym słowem nie skarcił Herbert Samuel zachowania się policji arabskiej w czasie smutnych zajęć“.

List kończy się zapewnieniem, że Żydzi pragną szczerze pokojowego współżycia z Arabami.

Ogłaszając powyższy list dra Edera, wyraża „Wiener Morgenzeitung“ przypuszczenie, że Wysoki Komisarz Herbert Samuel, poda się do dymisji.

Wyjazd prof. Weizmanna z Ameryki.

Los deklaracji Balfoura zależy od woli narodu żydowskiego

Nowy Jork. (Z. B. K.) Prof. dr. Weizmann i Samuel Untermyer wyjechali w sobotę (13. 25 u. m.) wieczorem do Londynu. Podczas bankietu pożegnawego w Nowym Jorku wniosły komitety „Keren Hajessod“ dystryktu nowojorskiego i okolicy dalszą zebraną kwotę 160 tysięcy dolarów.

Nowy Jork. (Z. B. K.) Przed swym wyjazdem oświadczył dr. Weizmann, że przywódcy syońscy nie niepokoją się bynajmniej mino nowych chmur gromadzących się na horyzon-

cie politycznym syonizmu. Ponowne wysiłki zmierzające do przeszkodzenia w ratyfikowaniu przez Ligę narodów mandatu nad Palestyną, są tylko powtórzeniem podobnych wysiłków ze strony wrogów syonizmu, którzy chcieli powstrzymać uchwałę w San Remo. Interpretacja deklaracji Balfoura znajduje się w rękach narodu żydowskiego. Naród żydowski nigdy nie zezwoli na osłabienie deklaracji Balfoura i bezwzględnie wystąpi przeciw każdemu podobnej próbie.

Odczyt prof. Einsteina o odbudowie Palestyny.

Jak już donieśliśmy onegdaj w telegramie naszego korespondenta berlińskiego, wygłosił prof. Einstein w Berlinie odczyt o rezultatach swjej podróży do Ameryki na rzecz „Keren Hajesod“. „Vossische Zeitung“ podaje następujące sprawozdanie o tym odczycie:

Sala Bluethnera w Berlinie, w której wygłosił odczyt prof. Albert Einstein po swym powrocie z Ameryki, była przepelniona. Nawet szczęśliwi posiadacze kart wejścia musieli wywalczyć sobie drogę poprzez tłum, czekający na ulicy — do ryczyło to nawet żony prof. Einsteina. Na ulicy stały ogromne tłumy, które pragnęły zobaczyć wszechświatowej sławy twórcę teorii względności.

Zagał zebranie prezes organizacyi syonistycznej w Niemczech, Hantke. Nawołuje on do pracy w wielkim stylu na rzecz odbudowy Palestyny. Co dotychczas było sprawą wyłącznie stronnictwa syonistycznego, winno obecnie po uchwaleniu Ligi Narodów, stać się sprawą całego narodu żydowskiego. Cały szereg organizacyi żydowskich przystąpił do tej akcji — to samo uczynił prof. Einstein.

W otoczeniu wielu przedstawicieli żydowskich wchodzi na trybunę prof. Einstein. Zebranie zgłowało mu nadzwyczajne przyjęcie. Z uśmiechem na twarzy żąda prelegent ciszy i w dłuższym przemówieniu opowiada, jak sobie uprzytomnił, że każdy Żyd powinien stać się syonistą. Następnie przechodzi do wrażeń z podróży amerykańskiej i opowiada, jakie ogromne wrażenie wywarło na nim pierwsze w życiu zetknięcie się z ludem żydowskim. Żydów znał on jeszcze przedtem, ale masy żydowskie, narodowo czujące, poznał on obecnie po raz pierwszy. Ich ofiarności przypisuje on, że istnienie żydowskiego uniwersytetu w Palestynie, a przynajmniej wydziału lekarskiego, jest zapewnione. Przeżyte doświadczenia mówią mu, że bezwzględna koniecznością dla Żydów jest odrębnie się, jako naród.

„Vossische Zeitung“ dodaje: Wielu Żydów zyskało sławę przez swą pracę, wielu Żydów przewodziło Żydom, ale Żyda, który dzięki swej pracy zyskał największą popularność w świecie naukowym i który całą swą sławę wszechświatową i swój wielki wpływ poświęcił bez zastrzeżeń narodowi żydowskiemu, dotąd nie było.

Wybory do XII. kongresu.

Londyn. (Tel. wł.) Egzekutywa organizacyi syońskiej ogłosiła ordynację dla nadchodzących wyborów do XII kongresu syońskiego.

Wybory odbędą się na całym świecie pomiędzy 1 lipca a 7 sierpnia.

Hość delegatów, mających zostać wybranymi z każdego związku, ustali egzekutywa na zasadzie ilości Szekli, które wpłyną najdalej

Min. Pułaski o kwestyi żydowskiej w Polsce.

„Najer Hajnt“ ogłasza wywiad z upelnomocnionym ministrem polskim w Ameryce p. Franciszkiem Pułaskim, który przed kilku dniami przybył z Ameryki. Redaktor wspomnianego dziennika przedłożył p. Pułaskiemu szereg pytań, na które otrzymał odpowiedź piśmienną. Kolejno przytaczamy pytania i odpowiedzi:

1. Przed kilku miesiącami doniosły pisma o rozmowie jaką Pan min. odbył z posłem Perlmutterem, poczem nastąpiły pewne zaprzeczenia. Czy możnaby dowiedzieć się jaka była faktyczna treść Pańskich oświadczeń?

— Korespondent „Cajtu“ nie podał dokładnie słów moich, jakie wypowiedziałem odnośnie do rabina Perlmuttera. I tak, nie powiedziałem, że rabin Perlmutter przekonał się, iż kwestya żydowska w Polsce jest już w zupełności rozwiązana. Natomiast, mówiąc o faktach wzajemnej przyjaźni, która wpłynie na usunięcie sporów, wskazałem na rabina Perlmuttera, który w swych przemówieniach publicznych niejednokrotnie podkreślał, że stojąc na stanowisku państwowości polskiej, dąży do wzmocnienia Rzeczypospolitej polskiej.

2. Czy wiadomem jest Panu min. o układach, jakie toczyły się pomiędzy Żydami za inicjatywą ks. Lubomirskiego w Ameryce?

— Co się tyczy rozmów ambasadora Lubomirskiego z działaczami żydowskimi w Ame-

ryce, sędzę, że w liście do amerykańskiego dziennikarza p. Bernsteina wyswietlonym jest w sposób dostateczny stanowisko przedstawicielstwa rządu polskiego w Ameryce. Rozmowy te, które cechowała obustronna dobra wola bez wątpliwa doprowadziły do usunięcia nieporozumień, jakie przyniosły niedokładne wiadomości prasy żydowskiej w Ameryce. Mogą stwierdzić, że korzyść była obustronna.

3. Jakich środków użył rząd polski dla umożliwienia emigrantom żydowskim z Ukrainy, wyjazdu do Ameryki?

— Poselstwo polskie w Waszyngtonie podjęło ze względów humanitarnych wszystkie możliwe kroki, by uchodźcy żydowscy z Rosyi, przybywający najczęściej do Polski, a mający krewnych w Ameryce, mogli otrzymać w drodze wyjątkowej zezwolenie na wyjazd do Ameryki. O ile mi wiadomo, nie powzięto jeszcze w tej sprawie żadnej uchwały. Muszę podkreślić, że nowa ustawa w sprawie imigracyi została spowodowana względami ekonomiczno-społecznymi i jest wewnątrzną sprawą Ameryki.

4. Jakie wrażenie wywarło na społeczeństwie amerykańskim sprawozdanie p. Morgentaua?

— Sprawozdanie komisji p. Morgentaua, które zostało oficjalnie ogłoszone i rozpowszechnione przez polskie organizacje społeczne

Walka z antysemityzmem w Ameryce.

New-York. (ZBK.). „Brith Abraham“ rozpoczyna akcję celem walki z propagandą antysemitką, uprawianą w całych Stanach Zjednoczonych. Na powyższy cel będzie zebrany fundusz w wysokości miliona dolarów.

„Brith Abraham“ urządzi we wszystkich miastach, a nawet wsiach, wiece ludowe, a mistrz wolnomularzy żyd. odwiedzi prezydenta republiki i generalnego prakuratora i zażąda zawieszenia pism antysemitycznych.

Bankiet Ilteracki.

New-York. (ZBK.). Odbył się tu bankiet ku czci redaktora „Cukunft“, p. Lewina. Obecni byli najwybitniejsi pisarze żydowscy w Ameryce. Przemawiali: Sz. Nizer, Szalom Asz, Abraham Rajzen, Jojne Rosenfeld, Sz. Jackan i inni. Włodzimierz Medem krytykował „Cukunft“ za stanowisko wobec syonizmu; według niego, można być bądź socjalistą, bądź syonistą, ale nie można być jednocześnie socjalistą i syonistą.

Skazanie bundzisty na śmierć.

Ryga. (ZBK.) 20 czerwca sąd wojenny w Rydze rozważał sprawę znanego przywódcy „Bundu“, Brauna, oskarżonego o agitację komunistyczną. Jako świadkowie wystąpili znani działacze społeczni i posłowie wśród których byli toteż socjal-demokraci: Weckalnes, Celnes, Buszewicz, oraz posłowie żydowscy: Birn, Piszman, dr. Helman i in. Świadkowie zwrócili uwagę na wybitnie antybolzewicką działalność oskarżonego, zdeklarowanego przeciwnika rządu sowieckiego. Natomiast jeden świadek, Lotysz twierdził, że Braun był członkiem bolszewickiego trybunału wojennego.

Sąd skazał Brauna na karę śmierci.

wyświetliło społeczeństwu amerykańskiemu kwestię żydowską w Polsce, o której mało w Ameryce wiedziano. Jakkolwiek różne koła narodo-żydowskie w Ameryce zaatakowały to sprawozdanie, to jednak uważa je społeczeństwo za obiektywne, wierząc w dobrą wolę rządu polskiego, dążącego do usunięcia nieporozumień pomiędzy Polakami a Żydami, które to nieporozumienia są rezultatami polityki dawnych rządów okupacyjnych.

5. Czy uznaje Pan min., że ton żydowsko-amerykańskiej prasy uległ obecnie zasadniczej zmianie na lepsze, a dawniej wypływał ze złych warunków Żydów w Polsce. Czy nie sądzi Pan, że rozwiązanie kwestii żydowskiej po myśli traktatu wersalskiego uzyska życzliwe przyjęcie całego społeczeństwa amerykańskiego?

— Ton prasy żydowsko-amerykańskiej odnośnie do Polski uległ istotnie znacznej zmianie na lepsze. Można to wytłómaczyć tem, że poznano faktyczne położenie Żydów w Polsce. W tym kierunku wpłynęła zarówno komisja p. Morgenthausa, jak i sprawozdania obywateli amerykańskich, przybywających z Polski. Ogólnie panuje przekonanie, że tylko obustronne porozumienie zdoła usunąć niesnaski.

6. Czy znane są Panu min. trudności, czynione przez poselstwo polskie w Ameryce Żydom, będącym poddanymi amerykańskimi, którzy chcą wyjechać do Polski,

— Co się tyczy wydawania wiz dla Żydów-obywateli amerykańskich nie wiem nic o rozkazie czynienia im jakichkolwiek trudności.

Udzielisz powyższych odpowiedzi piśmiennych, dodał minister Pułaski m. in. następujące ustne uwagi:

Podaję panu odpowiedź moją pisaną na maszynie, gdyż w ten sposób wyuczono mnie w Ameryce, gdzie wszystko pisze się na maszynie. Nie odpowiedziałem na kilka pańskich pytań, ponieważ sądzę, że ze względów politycznych nie można na nie odpowiedzieć.

Przez długi czas niebyłem w Polsce — wyjechałem w dalszym ciągu minister — wydaje mi się jednak, że sytuacja znacznie się poprawiła. Tworzy się silna Polska. Obecnie jednak żyjemy jeszcze w okresie chaosu. Tym, którzy widzą wypadki własnymi oczyma, wydaje się, jakoby nic się nie działo. Jako historyk mogę stwierdzić, że jeśli przyszły badacz historii przyglądnie się naszym czasom, wtenczas przekona się, żeśmy wszystkiego dokonali tytaniczną siłą.

Powiada Pan, że słowa moje o prawdziwym rozwiązaniu kwestii żydowskiej powinny potwierdzić czyny. Zapytuje Pana jednak, jakąż kwestya została w Polsce rozwiązana?

W chwili, kiedyśmy rozpoczęli budowę Polski, najechali bolszewicy. Gdyśmy bolszewików odparli, przyszedł kryzys finansowy. Rozpoczynamy sto spraw, poczem pozostawiamy je niedokończonymi. Zwolna, a żydowska kwestya też będzie rozwiązana, bo nikt chyba nie sądzi, że stan obecny ma pozostać na przyszłość.

Rząd nie uczynił dla rozwiązania kwestii żydowskiej nic pozytywnego — powiada Pan, ale niczego negatywnego nie uczynił. I o jest ważnem.

Lecz któż nie pamięta chwili, kiedyto ważyły się losy Polski w Paryżu, a setki tysięcy demonstrantów żydowskich w Nowym Jorku czyniło wrzawę z powodu pogromów w Polsce, opierając się na przesadzonych wiadomościach. Przyniosło to dotkliwą szkodę Polsce, a tutejsza prasa żydowska też wiele zawiniła.

Następnie oświadczył minister, że położenie mniejszości narodowych w Polsce jest znacznie lepsze aniżeli w innych krajach. Brak jest co prawda ludzi czynu, którzyby mogli rozwiązać problem narodowościowy.

Na uwagę dziennikarza, że mimo braku ludzi nie nadaje się urzędów Żydom, wskazał interlokutor na prof. Askenazego, który piastuje wysoki urząd, dodając, że pod tym względem niema ograniczeń.

Powiada mi Pan — zakończył minister rozmowę, że nieuzasadniony jest brak zaufania do Żydów, opierający się na plotkach o mo-

carstwie anonimowem. Istotnie, tak jest, faktem jest jednak, że Żydów świata łączy solidarność. Miałem sposobność zaobserwować to w Ameryce Żydzii nawskróś zasymilowani, występowali w obronie praw żydowskich w Polsce.

Tak też jest i w innych krajach nie tylko w Ameryce. Oczywiście, że i Polak, przebywający w Ameryce jest przywiązany do Polski, pożądanem jest tylko, by solidarność przyniosła szkody naszej sprawie.

Opowiadał mi Pan o różnych faktach, wszystko to bardzo mnie zajmuje, lecz muszę Panu powiedzieć: cierpliwości! Zorganizowawszy się, rozwiąże Polska wiele kwestyi, wśród nich i kwestję żydowską po myśli wspólnych interesów Polski i Żydów.

Odczyt posła Diamanda osprawie polsko-żydowskiej

Warszawa, z końcem czerwca.

Dnia 28 z. m. wygłosił pos. Diamand odczyt p. t. „Sprawa żydowska w Polsce i stosunek zagranicy do niej”. Prelegent dowodził, że punktem wyjścia rozwiązania sprawy polsko-żydowskiej jest jej zrozumienie. Ono doprowadzi do współżycia na zasadach rozumu, prawa i sprawiedliwości. Zasady tego współżycia dzisiaj są zgola odmiennie. Społeczeństwo polskie w przeważnej części swojej zakłada ten stosunek w ten sposób, że dąży do wyparcia Żydów z Polski, do obrzydzenia, jak wyraził się prelegent, Żydom życia w takim stopniu, aby życie dla nich u nas stało się niemożliwym, aby sobie poszli. Pos. Diamand zwraca uwagę na całą fantastyczność takiego stosunku. Bo Żydzi nie pójdą. Siłą ich zmusić do masowej emigracji nie można, bo na to sposobów niema, a przesładowania budzą tylko opór.

Oczywiście przy tej sposobności snuł pos. Diamand swą propinacyjno-asymilatorską teorię, strasząc słuchaczy „organizowaniem nacjonalizmu żydowskiego, sił odśrodkowych, wrogich państwu polskiemu”. W interesie państwa leży zorganizowanie współżycia, antysemityzm więcej szkodzi Polakom-chrześcijanom, niż obywatelom polskim, wyznania żydowskiego. Obniża kulturę, poziom moralny społeczeństwa, urabia Polsce na zewnątrz opinię fortocy reakcji, odwraca od niej sympatye demokratycznych, postępowych społeczeństw. Metody naszego państwowego współżycia są w znacznej części pochodzenia pruskiego i rosyjskiego.

Nietylko metody państwowego stosunku do Żydów są złe, ale i stosunek społeczeństwa polskiego do Żydów u nas jest w najwyższym stopniu szkodliwy dla sprawy narodowej. Ten stosunek zbudowany jest na zasadzie nienawiści.

Następnie przechodził pos. Diamand do omówienia traktatu o mniejszościach i tu na podstawie osobistych „studiów” dokonanych w Londynie odkrył, że zawdzięczamy go — przysłowiowej pobożności Żydów angielskich. W Anglii miał p. poseł sposobność wniknąć również „głębiej” w arkana palestyńskiej polityki Anglii, a i to poznanie wlało w niego wiele kropel sceptycyzmu.

Przeszedłszy jednak po tych degresjach znowu do właściwej rzeczy, stwierdził pos. Diamand całkiem słusznie, że stosunek społeczeństwa polskiego do Żydów zmienić się musi, bo sytuacja geograficzna Polski wymaga ześrodkowania wysiłków, podporządkowania odśrodkowych tendencji wyznaniowych czy etnograficznych jednej naczelnej zasadzie życia państwowego: obrony granic wobec zewnętrznego wroga. Ten jedyny argument współżycia: polski interes państwowy i z Żydów uczyni obywateli.

Lecz apel nie osiągnął właściwego adresata, bo salę wypełniła prawie wyłącznie publiczność żydowska, która zresztą wielu konkluzji prelegenta podzielać nie mogła. Znamiennem jest, że i robotnicy polscy zbojkotowali prelekcję swego przywódcy, gdy mówić miał o — sprawie żydowskiej. Jaskrawy to wykładnik nastrojów w PPS.

Dr. med. Bronisława Schwarzbart
ordynuje
w chorobach skórnych i w zakresie kosmetyki lekarskiej
od godziny 3—5 popoł.
Lampa kwarcowa.
Kraków, ul. św. Jana 3. II. p.

KRONIKA.

Kraków, 3 lipca.

— Przymus ubezpieczeń od ognia. Na posiedzeniu sejmu z dnia 24 czerwca b. r. uchwalono, jak wiadomo, przymus ubezpieczenia od ognia wszystkich budowli z wyjątkiem przemysłowych do wysokości ⅓ wartości szacunkowej. Obok tego ustawa orzekła przymus ubezpieczenia w pełnej wartości szacunkowej wszystkich budynków, z wyjątkiem państwowych o wyjątkowym stopniu niebezpieczeństwa oraz budowli o charakterze tymczasowym lub przeznaczonych do rozebrania. Państwowy Zakład ubezpieczeń w Warszawie, który scentralizuje wpływy pieniężne, na zasadzie dobrowolnego przystąpienia będzie mógł prowadzić działy ubezpieczeń życiowych, emerytalnych, od nieszczęśliwych wypadków itp.

Ubezpieczenia pól rolnych od gradobicia i żywego inwentarza od pomoru będą obowiązywały jako przymusowe, o ile sejmik względnie rada powiatowa uchwałą taką powożmie. Ustawa wchodzi w życie na terenie Małopolski od dnia, który ustali ministerjum skarbu, z tem jednak zastrzeżeniem, że istniejące ubezpieczenia pozostaną w mocy do czasu ich wygaśnięcia albo wypowiedzenia.

Na obszarze b. zaboru pruskiego i m. Warszawy ustawa ta nie będzie obowiązywała.

— Podrożenie węgla. Magistrat podaje do wiadomości, że wskutek nowego znacznego podwyższenia cen węgla z dniem 1 lipca br. przez Państwowy Urząd węglowy w Warszawie, a to z kwoty 26.500 Mk do kwoty 39.000 Mk za wagon 10 ton loco kopalnia, musiały uleść ponownie bardzo znacznemu podwyższeniu ceny maksymalne węgla w Krakowie.

Ceny węgla w Krakowie są następujące:

Przy sprzedaży wagonowej za 10 ton 45.900 Mk.

1) W składach hurtownych handlarzy przy dworcu kolejowym za 1 ctm. 483 Mk.

3) W składach drobnych handlarzy w Krakowie i Podgórzu za 1 ctm. 532 Mk.

3) W składach Kwiatkowskiego, Zwierzyniecka, Szpera, św. Sebastjana oraz hurtowników w Podgórzu, mających składy w mieście za 1 ctm. 520 Mk. Cena ta obowiązuje również na galarach na Wiśle.

4) Za odwóz ze składu hurtownika w Krakowie i Podgórzu od 1 ctm. 30 Mk.

5) Za zniesienie do piwnicy od 1 ctm. 16 Mk.

— Uroczystość węgłowa. Celb. uczczenia 145 rocznicy ogłoszenia niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej odbędzie się w poniedziałek 4 bm. o godz. 5 popołudniu w Kinie żołnierskim przy ul. Zwierzynieckiej uroczysty wieczór. Urządza go Uniwersytet żołnierski dowództwa krakowskiego. Na program złożą się przemówienia oraz produkcje muzykalno-wokalne.

— Zniżenie należności za wzięcie czeską. Dowiadujemy się, że tutejszy konsulnat zniżył należność za wzięcie na wyjazd lub przejazd przez Czachosłowację dla poddanych polskich z Mk. 2.000 na 1500 mk. z dniem 27 czerwca br.

— Wczorajsze złączenie Wenus z księżycem rozegrało się w Krakowie poza przesłoną z chmur, tak, iż zjawiska nie widziano nawet w obserwatorium. Według wiadomości telegraficznej i w Poznaniu również było pochmurno.

— Ze sportu. Wczorajsze zawody między Ujpesti A. C. (Budapeszt) a Makkabią zakończyły się wynikiem 6:1 (3:5) na korzyść Węgrów. Szczegółowe sprawozdanie umieścimy w najbliższym numerze.

— Z Instytutu muzycznego. Wobec wielkiego zainteresowania i licznych zgłoszeń do „Szkoły dramatycznej”, która otwarta zostanie 15 września br., wpisy przedwakacyjne przyjmowane będą jeszcze do 10 bm. w kancelaryi Instytutu muzycznego (ul. św. Anny 2) w godzinach przedpołudniowych od 11—1.

— Premierą najbliższą w „Bagateli” będą „Grube ryby” Michała Bałuckiego z niezrównanym Miecz. Frenklem w roli Wiśłowskiego.

— Z teatru „Bagatela”. „Porwanie Sabine” Schönthana wypełni jeszcze wieczór dzisiejszy — poczem ustąpi miejsca „Geldhabowi” oraz „Grubym rybom” Bałuckiego (wtorek 5 bm.).

— Operetka w „Nowościach”. Dziś w niedzielę pop. „Wróg kobiet”, a wieczór wznowienie „Cnotliwa Zuzanna”.

— Skutki pijaństwa. Ze pijaństwo jest szkodliwe, o tem wiedzą wszyscy, nie wszyscy jednak wiedzą, że szczególnie się wystrzegać tego brzydkiego nalogu powinni dorożkarze i wojskowi. Ze tak jest w Istocie, o tem pouczają dwa zdarzenia, jakie miały miejsce wczoraj i tak na ul. Zamajskiego w Podgórzu spadł wczoraj z kosa do-

rozkarz Józef Piątek i dotkliwie się pokaleczył w głowę, w nocy zaś o godz. pół do trzeciej dostał na plantach krakowskich ataku histerycznego pewien zdemobilizowany oficer, który uprzednio był sobie nieco „zalał palękę”. W obu wypadkach pomocy ofiarom przywiązania do kieliszka udzieliło pogotowie ratunkowe.

— Między kolegami. Posterunkowy policyjny przyprowadził wczoraj późną nocą na stację pogotowia ratunkowego Jana Tobułę, którego jego kolega dotkliwie pokaleczył nożem, zadając mu trzy rany. Po zaopatrzeniu odesłano Tobułę do szpitala.

Ofiarą również koleżeńskiej czułości padł wczoraj Józef Nalepa. Temu dla odmiany „przyjacieli” przetrzeźwił nogę. Nalepę odstawiono również do szpitala.

— Długa zabawa. Jak przykrymi stać się mogą sukni wesolej zabawy z nieznaną choć miłą osobą, o tem miał sposobność przekonać się przed kilku dniami p. Józef P. Znudzony monotonią i szarzyzną codziennego żywota, zżywał rzeczony młodzian pięknych wrażeń u boku nadobnej, choć 34-letniej już Katarzyny Spyttek. Ta jednak, niewdzięcznica, znikła, pozostawiając niepokieszonego kochanka w głębokim żalu, który się jeszcze spotęgował, gdy nieszczęśliwy zauważył, że wraz z ukochaną znikł również portfel z 60.000 mkp. W przykrą tę sprawę wdała się policja, która stwierdziła, że p. Spytkowa część tak niezłachetnie zdobytych pieniędzy zużyła na skompletowanie mocno już zębem czasu i rzemiosła nadszarpanej garderoby. Mimo tak oczywistych okoliczności łagodzących osadzono pannę Spyttek w aresztach, a jej zdradzonemu kochankowi zwrócono misernie resztki ciężkim zapewne trudem zdobytych pieniędzy.

— Dowcipny kupiec. Jak ongiś nieboszczyk Zagłoba darował królowi szwedzkiemu Inflanty, tak 25-letni Natan Diamant sprzedał p. Mendlowi Sternowi 3 beczki kalafonii, która była własnością pewnego kupca z Tarnowa. Oszukany na 80.000 mk. p. Stern spowodował aresztowanie pomyslowego „kupca” Diamanta. Przy tej sposobności wyszło na jaw, że Diamant częściej robił takie interesy, tylko że dotychczas wstydliva rodzina wyrównywała straty, nie chcąc dopuścić do skandalu. Ale, widać, ciągle czuwanie nad czystością „herbu” sprzykrzyło się już krewnikom Diamanta, który wskutek tego znalazł się u św. Michała.

— Czego już nie kradną. Dwaj młodzi ludzie, 16-letni Henryk Wilk i jego rówieśnik, Henryk Jasienki, wpadli onegdaj na oryginalny pomysł zasilenia nadwątlonych funduszy. W tym celu odcięli budę skórzaną od dorożki Grzegorza Wieczorka na Grzegórkach. Wykonaniu drugiej części powziętego planu, tj. sprzedaży skradzionej skóry, przeszkodziła policja, która obu przedsiębiorczych młodzieniaszków wpakowała do kozy.

— Kradzieże bibulek cygaretowych. Policja wpadła na ślad większych kradzieży bibulek „Soleli” z fabryki w Żywcu. Skradzione bibulki nabywali paserzy z Zabłocia koło Żywca, a więc: Gottlieb i Ritter, którzy znowu za pośrednictwem Arnolda Ferbera pozbywali towar ten dalej. — W związku z temi kradzieżami skonfiskowano w Krakowie handlarzowi Szyji Hoffmanowi 158 pudełek bibulek wartości 160.000 Mk. Szkoda wyrażona fabryce znaczna. Dochodzenia w toku.

— Za kradzież kamieni budowlanych z parceli p. Romana Grünwalda przy ul. Dwernickiego w Krakowie, policja aresztowała kamieniarza Franciszka Oleskę (l. 31). Pewną część skradzionych kamieni aresztowany sprzedał Mojżeszowi Hornowi za 4900 Mk. Szkoda wynosi kilkadziesiąt tysięcy marek.

— Trzy kapy na łożka, pochodzące niewątpliwie z kradzieży, skonfiskowała policja znanej ze swych występów złodziejskich 18-letniej Józefie Wójcik.

— Półkolonia wakacyjną otwiera jak corocznie Kolonia Ogrodnicza młodzieży żydowskiej z dniem 3-go lipca. Zajęcia obejmują obowiązkową naukę warzywnictwa oraz indywidualne zajęcia warsztatowe, zabawy, gimnastykę, pogadanki i wycieczki. Młodzieży podawane będą podwieczorki. Wpisowe wynosi 50 Mk., opłata miesięczna 100 mk., bez podwieczorków 150 mk. Dla niezamożnych zniżki. Wpisy przyjmuje się w Stow. Kupców, Grodzka 43, I. p. od 5—7, w kolonii od 6—9 wieczór. Zarząd przyjmie kilka kierowników i kierowniczkę grup młodzieży oraz stałego administratora.

REPERTUAR TEATRU M. J. SŁOWACKIEGO.

Niedziela: „Orlątko” Rostanda.

REPERTUAR TEATRU POWSZECHNEGO.

Niedziela popołudniu: „Major ulanów”; wieczorem: „Wesele Fonsia”.
Poniedziałek: „Boccacio”.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA”.

Niedziela popołudniu: „Niespodzianki rozwodowe”; wieczorem: „Porwanie Sabinek”.
Poniedziałek: „Pan Geldhab”.

REPERTUAR OPERETKI W NOWOŚCIACH.

Niedziela popołudniu: „Wróg kobiet”; wieczorem: „Cnotliwa Zuzanna”.
Poniedziałek: „Cnotliwa Zuzanna”.

Z kraju.
List z Tarnowa.

Tarnów, w lipcu.

Stosunki panujące na stacji kolejowej w Tarnowie wywołują wśród podróżującej publiczności coraz to większe oburzenie. Wiadomą jest rzecz, że obecnie nie brak sił urzędniczych i funkcyjonaryuszów kolejowych. A jednak ile cierpień znosić muszą podróżni zanim dostaną drogi bilet kolejowy, a wprost opisać się nie da na jakie trudy i nieprzyjemności narażony jest ten, który po przybyciu pociągu na stację chce wydostać się do miasta. Jakkolwiek na stacji w Tarnowie istnieją 4 kasy do wydawania biletów — to obecnie mimo znacznego ruchu, zwłaszcza podczas sezonu kąpielowego sprzedaje się bilety przy jednej lub co najwyżej przy dwóch kasach. Dla utrzymania porządku w kilometrowych ogonkach pełnią służbę policja, żandarmeryja i uzbrojeni w karabiny funkcyjonaryusze kolejowi. Publiczność spiesząca do pociągów musi znosić kulaki od swoich krewkich sąsiadów ogonkowych i od przedstawicieli uzbrojonej władzy.

Czy nie byłoby rozsądniej, by dla publiczności wydawano bilety przy wszystkich kasach, i by przy każdej kasie wydawano bilety jazdy w innym kierunku? Dyrekcja kolei w Krakowie powinna wydać odpowiednie polecenie naczelnikowi stacji p. Kuligowi, który zdaje się posiadać zbyt mało zmysłu praktycznego i organizacyjnego.

Jeszcze bardziej piekąca jest sprawa, gdy podróżujący po nadejściu pociągu chce opuścić budynek stacyjny. Setki i tysiące ludzi wyskakują z wozów będących jeszcze w ruchu, każdy bowiem pędzi jak najszybciej do jedynych drzwi, które można wyjść ze stacji. Powstają homeryckie boje, silniejsi odpychają słabszych a zwłaszcza kobiety, ludzie targają sobie nawzajem ubrania i suknie a klótnie i sprzeczki są na porządku dziennym.

Naturalnie Żydom powodzi się jak najgorzej, bo często dostają kulaki i to tak od współpodróżujących, jakoteż od portyerów, z których niektórzy odznaczają się niezwykłą brutalnością.

Podczas gdy masy ludzkie staczają boje o to, by zdobyć możliwość opuszczenia stacji — wszystkie dalsze drzwi są zamknięte i jakkolwiek przed temi drzwiami stoją i uważają funkcyjonaryusze kolejowi — to naturalnie przepuszczają tylko osoby protegowane.

Czy nie byłoby rozsądniej, praktyczniej i humanitarniej, aby ci funkcyjonaryusze kolejowi odbierali przed wszystkimi drzwiami bilety i wszystkich podróżujących temi drzwiami przepuszczali? Czy p. Kulig nie rozumie tego, że urzędnicy, lekarze, adwokaci i kupcy, którym spieszo do biura, do sądu i do swoich zajęć nie mogą godzinami czekać na peronie, aż będą mogli bez bójk wy dostać się ze stacji do miasta. Dlaczego p. Kulig nie widzi tych scen brutalnych i wywołujących zgorzniecie zwłaszcza około godz. 8-jej rano, w którym to czasie nadchodzi pociąg osobowy ze strony Stróż.

A teraz należy wspomnieć o drugiej instytucji w Tarnowie prowadzonej przez władze krajowe a mianowicie, o krajowej szkole ogrodniczej. Ogród ten, któryby przynosić mógł krajowi milionowe dochody prowadzony jest tak, że o dochodach prawdopodobnie mowy być nie może. A gdzie bezład, gdzie marnowanie grosza publicznego — tam pewnie rządzi i administruje antysemita. — Takim jest obecny nauczyciel p. Józef Drewko, który żydowskim interesantom nie chce sprzedawać produktów ogrodniczych. Od całego szeregu lat kupował w tym ogrodzie wczesne owoce znany w Tarnowie przemysłowiec p. Izraelowicz, który owoców tych używa do produkcji wyrobów cukiernianych. Obecnie wspomniany wyżej p. Drewko oświadczył Izraelowiczowi, że Żydom owoców sprzedawać nie chce i nie może, zasłania-

jąc się jakąś uchwałą walnego zgromadzenia. Interpelowany w tej sprawie dyrektor szkoły ogrodniczej p. Maciaszek zaprzeczył wprawdzie, by podobna uchwała zapadła — p. Drewko dalej uporczywie jednak odmawia Żydom prawo czynienia zakupu w ogrodzie szkoły krajowej.

Zapytujemy, czy władze krajowe wglądną w gospodarke p. Drewki i czy pouczą go, że wszyscy obywatele bez różnicy wyznania i narodowości są wobec prawa równi a w szczególności, że mają oni prawo zakupywać owoce w krajowej szkole ogrodniczej.

Rzeszów. Po całym szeregu tygodni a raczej miesięcy niczem nieprzerwanego spokojnego wegetowania okraszono „sezon ogórkowy” tuł organizacyi syońskiej. Stało się to dzięki przyjazdowi Benzona Fetta, obecnie prezesa Org. syońskiej w Tarnopolu. Pobyt p. B. Fetta wykorzystano miejscowa Org. Syońska i na zaproszenie Stow. „Sulamith” wygłosił nasz gość w po brzegu wypełnionej sali szkoły hebrajskiej referat n. t. „Zadanie XII. Kongresu”. W barwnych słowach przedstawił referent znaczenie najbliższego Kongresu i jego zadanie.

W niedzielę 26 czerwca urządził syoński K. L. wykład p. B. Fetta na temat „Z piekła ukraińskiego”. P. Fett, który przebywał na Ukrainie 18 miesięcy, przedstawił w dwugodzinnym przemówieniu chronologiczne i historyczofizyczne przebieg wypadków politycznych na Ukrainie od czasów Kereńskiego do chwili obecnej.

Na tem ile dopiero skreślił obraz życia tamtejszego żydostwa. Dreszczem przejmowały słuchaczy słowa referenta, jakkolwiek, starał się on bez wszelkiej przesady i zupełnie obiektywnie przedstawić bieg wypadków. Burzą oklasków podziękowali słuchacze swemu ulubionemu referentowi, który po wieloletnim milczeniu w naszym mieście znowu dał się usłyszeć, zostawiając niezatarte wrażenie.

NADEŚLANE.
Za rubrykę tę redakcyja nie odpowiada.

Oświadczenie.

Z powodu przykrego zajścia, które miało miejsce dnia 30 czerwca 1921 podczas przedstawienia w teatrze żydowskim w czasie nieobecności podpisanego dyrektora teatru żydowskiego, oświadcza podpisany Dyrektor teatru wobec tego, że zajście to zdolne było dotknąć na czei WPana Chaskla Friedberga, iż żałuję, że zajście to miało miejsce, a zarazem WPana Chaskla Friedberga za przykrość Mu wyrażoną niniejszem przepraszam.

Kraków, dnia 2 lipca 1921.

Mojżesz Jakób, dyrektor teatru żydowskiego.

Podziękowanie.

Przejęci wdzięcznością, wyrażają podpisani serdeczne podziękowanie W. P. Leonowi Feinbergowi, kierownikowi Zakładu naukowego w Krakowie przy ul. Stradom 27, za dokładne i świetne przygotowanie nas do egzaminu z księgowości kupieckiej pojed., podwójnej i amerykańskiej, który zdaliśmy w dniach 30 czerwca i 1 lipca 1921 r. w Państwowej Akademii handlowej w Krakowie z wynikiem dodatnim.

Jollesówna Pola, Majstrówna Frania, Leuchterowa Sarah, Frenkel-Menachemowa Rachela, Gutter Chaskel, Kerner Majer, Brawmanówna Gusta. 1424

Dalszy ciąg
WALNEGO ZGROMADZENIA

odbędzie się w niedzielę, dnia 3 lipca b. r. o godz. 4-tej popołudniu w gmachu Szkoły przy ul. Brzozowej 3. bez względu na ilość obecnych członków.

Porządek dzienny:

- 1) Wybór Wydziału
- 2) Wnioski

Zawiadamia się również że wpisy do szkoły lud. i średniej odbędą się 3 i 4 lipca b. r. od godz. 10—1 przedpoł.

Wydział Żyd. Tow. szkoły ludowej i średniej.
Dr. Wabrhaftig zast. przew. Dr. Krengel sekretarz.

Zyd. Towarz. Gimnastyczne

W niedziele dnia 3 b. m.

całodzienna wycieczka

grupy Szomroth i III. uczenie. — Panie ze starszych oddziałów mile widziane.

Punkt zborny: „Sokół” podgórski (planty).
O godz. 10 przedpołudniem odmarsz.
Prowadzi: R.

W dniu 29 czerwca b. r. złożyli na rzecz „Eksternatu dla najbardziej potrzebującej dziatwy żydowskiej” w Krakowie, (pl. Wolnica 4.) pp. **Stambergowie** (zebrane z okazji zaręczyn ich córki) kwotę Mk. 1800, a pp. **Rendelstein** Mk. 500, za co im tą drogą składa serdeczne podziękowanie

1425 **ZARZĄD.**

Zawiadomienie.

Z dniem dzisiejszym otworzyliśmy filię we Lwowie przy ul. Halickiej 30

i polecamy takową dla wszelkich czynności :: w zakresie spedycji wchodzących :: 1179

Spółka transportowa „Cracovia”

Dom spedycyjno-komisowy i agentura celna w Krakowie, Grodzka 60. Tel. 270

Dnia 2 lipca br. idąc ulicą Sebastjana zgubił srebrny zegarek z branzoletką. Łaskawy znalazca zechce go oddać za sowitem wynagrodzeniem pod adresem: Regina Schneidowna, Berka Joselewicza 12, II p.

KRAKOWSKIE TOWARZYSTWO SPEDYCYJNO-PRZEWOZOWE
STEFAN KEPLICZ SKA
Kraków, Rynek gł. 22. Telef. 2246.
Adres telegr.: „Kupiec, Kraków”. 591

WYBORA DOMNIC SZYMON RAPP
Ustrzyski Dolny Jarosław
1424 Zarządca w Bywan 5631.

Z okazji zaręczyn naszego współpracownika p. Izaaka Budy z Rudnika z p. Sabina Vorobichówną z Mielca gratulacje serdeczne

Komitet Pom. Zyd. Polaków w Rudniku n/S.

Nasemu kochanemu sekretarzowi komitetu lokalnego Isidorowi Ofingowi ze Sanoka z okazji zaręczyn z panną Bala Plichterówną gratulują serdecznie

1421 Bracia Schiff.

Dział gospodarczy.

ZA MARKĘ POLSKĄ NIE MOŻNA W ŁODZI DOKONAĆ ZAKUPÓW.

Leżą przed nami dwa telegramy. Dwaj najważniejsi fabrykanci łódzcy donoszą znanej hurtownej firmie krakowskiej, że z powodu sytuacji walutowej zawiesili dalszą sprzedaż zapasów. Trudno usprawiedliwić podobne postępowanie, trudno się oburzać z tego powodu. Spadła na nas nie dająca się opisać katastrofa. Zalała kraj cały. Z powodzi stara się każdy wydobyć swoje łachmany — wszak na palcach zliczyć można tych, którzy posiadają mienie.

W całej pełni już dawniej — choć nie w formie tak jaskrawej jak opisana — przestała być marka polska w Polsce środkiem płatniczym. Nie mówimy tu o jej funkcji, jako o przedmiocie, służącym do mierzenia wartości. Tego charakteru, trwałego i niezmiennego nie miała ona nigdy. Od chwili swych narodzin ciągle się dewaluowała, mierzyć więc mogła wartość tylko dorywczo. Ale już dawniej nie była takim środkiem pośredniczącym w wymianie. Szczególnie częste były sprzedaże nieruchomości (przedewszystkiem wiejskich) za waluty obce, głównie dolary. W ostatnim czasie stały się one regułą, systemem.

Aż wreszcie i tekstyliów, krajowej produkcji, za walutę polską otrzymać nie można. W ostatnich tygodniach sprzedawali fabrykanci łódzcy wedle kursu godzinowego. Co chwilę nowe otrzymywali depesze o kursie marki polskiej i odpowiednio procentowo podnosili cenę fabrykatów. Okazało się jednak, że i ta metoda nie stanowi

dostatecznego zabezpieczenia. Zauważono, że przemiany otrzymanych marek na dolary i funty, wzrosły te już w cenie, tak, że przemysłowiec znowu nie otrzymywał tyle, ile kalkulował. Zaprzestano więc zupełnie kalkulacji w markach. Fabrykanci mają rację, z swego punktu widzenia. Ale co powie konsument, który ma i swój punkt widzenia i którego dochody nie chcą się ruszyć z martwego punktu.

Podwyższenie taryfy osobowej. Ministerium kolei żelaznych komunikuje, iż znaczny niedobór, jaki przynoszą koleje polskie skarbowi państwa, już dawno wytworzył potrzebę podniesienia taryf kolejowych, a w tej liczbie i na przewóz osób. Z tego względu ministerium kolei podniosło od dnia 1 bm. taryfę na przewóz towarów i bagaży, a obecnie od dnia 1 lipca br. zmuszone jest podwyższyć taryfę osobową o 50 proc.

Od dnia 1 grudnia r. z., kiedy ostatnio została podwyższona taryfa osobowa, wysokość wynagrodzenia za wszelkie świadczenia wzrosła niepomniernie, opłata jednak za przejazd pozostała bez zmiany i obecnie nie stoi w żadnym stosunku do cen za robociznę i za artykuły pierwszej potrzeby. W tym samym czasie państwa sąsiednie podniosły swoje taryfy osobowe, które już i przedtem były wyższe od taryfy polskiej nawet przy przeliczeniu waluty zagranicznej według kursu znacznie niższego od giełdowego i przy uwzględnieniu siły kupnej tej waluty we własnym kraju.

Zakaz dowozu b. austriackich drobnych monet metalowych do Czechosłowacji. Konsulat czeskosłowacki w Krakowie zawiadamia, iż według ustawy z 3 lutego 1921 Republiki Czechosłowackiej jest dowóz drobnych monet metalowych (b. austr.) do Republiki Czechosłowackiej wzbronionym. Po-dróżującym wolno przywieźć drobnych monet tylko we wysokości Kor. cz. 2'—.

Rozwój handlu granicznego. Do poranecznych miast i miasteczek polskich na granicy ukraińskiej przybywają coraz liczniej rosyjscy i ukraińscy kupcy oraz przedstawiciele kooperatyw celem zakupu towarów. Suma obrotów towarowych dochodzi już w niektórych punktach podobno do kilkudziesięciu milionów marek miesięcznie. Przybycze proponują jako środek płatniczy ruble carskie i waluty zagraniczne oraz oferują towary w zamian. Żądają w pierwszym rzędzie manufaktury, soli, nafty, sody, połażu, a proponują ze swej strony cukier, pszenicę, słoninę i tytoń.

Organizacja handlu węglem. Rada zjazdu przemysłowców górniczych rozważała projekt ograniczenia działalności państwowego urzędu węglowego jedynie do dokonywania repartycji pomiędzy spożywcami oraz do regulowania cen węgla. Natomiast finansowanie obrotu węglem i techniczne wykonanie przewozu byłoby powierzony prywatnemu konsorcjum. W razie powołania do życia takiego konsorcjum ma ono być utworzone przez tę właśnie radę zjazdu przemysłowców górniczych. Gotowość zorganizowania takiego konsorcjum wyraziły również sfery, reprezentujące hurtowny handel węglem.

Ekspansja niemiecka na Rosję. Prasa francuska zwraca uwagę na wielkie wysiłki, jakie robią Niemcy w celu gospodarczego opanowania Rosji. Powstała już w Niemczech znaczna ilość konsorcjów finansowych i handlowych oraz biur informacyjnych, mających na celu nawiązanie stosunków handlowych z Niemcami. Między innymi w ostatnich czasach powstało w Hamburgu towarzystwo pod firmą „Deutsch russische Transportgesellschaft” na razie z kapitałem akcyjnym

100.000 mk. Władze tego towarzystwa mają stać nowi przedstawiciele instytucji, które je sfinansowały, oraz przedstawiciele rządu sowieckiego.

Towarzystwo otrzymało monopol na wszystkie transporty morskie z portów niemieckich, rosyjskich i bałtyckich.

Dnia 16 z. m. zawinął do portu petersburskiego pierwszy parowiec niemiecki.

— Bilans handlowy Niemiec. Sekretarz stanu Hirsch oświadczył w wydziale gospodarczym parlamentu Bieszy, iż niemiecki bilans handlowy jest bierny. Niemcy zmniejszyli dość znacznie w drugiej połowie 1920 r. deficyt w porównaniu z rokiem 1919 i z pierwszą połową 1920 roku. Jednakże, jak stwierdził Hirsch, obecnie powoli zaczęły napływać z Zachodu towary zbytkowne na sumę pół do miliarda miesięcznie, co odbija się nader ujemnie na bilansie handlowym Niemiec.

Międzynarodowy dzień robotnic. Z Moskwy donoszą, że na konferencji komunistek postanowiono obchodzić dzień 8 marca, jako międzynarodowy dzień robotnic. Rezolucja została przyjęta i inicjatywy komunistek bułgarskich.

Z giełdy.

Kraków, 2 lipca.

Po chwilowej poprawie przy żywym zresztą ruchu nastąpiło osłabienie kursów (wyjątek stanowiło Tepege), które nie odpowiadają bynajmniej rzeczywistej wartości akcji, lecz są jedynie wykładnikiem wzmożonej spekulacji w zagranicznych walutach.

Wznowiono notowania walut zagranicznych, które mimo wczorajszego spadku marki w Zurichu na 0.25, przecięż stoją niżej niż w dokonywanych wczoraj w nieoficjalnym obrocie transakcjach.

— 0 — 0 —

Giełda krakowska z dnia 2 lipca 1921 roku

Akcje bankowe:	ofiar.	złota	transakc.
Polsk. bank Przemysłowy I-IV em.	525—	600—	500—
Akcje Tow. handl. przem.			
Polskie Tow. handl. („P. T. H.”) I-III	1150—	1300—	1275—1110
Polskie Tow. handl. („P. T. H.”) IV	—	—	—
Handl. Spółka akc. „Ispeka”	450—	550—	467—
„Polski Glob” Tow. transport-handl. I-III	1500—	1400—	1300—1400
C. Hartwig, Dom eksped-handl. Poznań	—	—	—
Zegluga Polska	550—	650—	600—
Zieleniewski I-III em.	1600—	1600—	1600—1600
Warsz. Skł. akc. Bud. Parowozów I-II em.	2000—	2100—	2050—2100
„Lemisz” fabryka maszyn rolniczych	6200—	6400—	6300—
„Trzebinia” fabr. maszyn i narz. roln. I-IV	3575—	3800—	—
„Trzebinia” fabr. maszyn i narz. roln. IV	—	—	—
„Automotor, fabryka samochodów	2500—	2500—	—
„Córka” fabryka cementu	8100—	9000—	8800—
Gal. akc. Zakłady Gór. Sierazy	1600—	1900—	1700—1800
„Tepege” Tow. dla przedsięb. górniczych	9000—	10000—	1000—9200
Polskie nafta	1500—	1850—	1800—2000
Elektrownia w Sierazy	2400—	2600—	2500—2400
„Olkus” T. A.	4800—	4000—	—
„Pezet” Fawszekha zakłady budowlane	1050—	1150—	1150—
Fabr. przetworów tłuszcz. w Trzebinie	2900—	3100—	3000—2950
„Krakus” Zjedn. fabr. przetw. wysołkow.	3600—	3800—	—
Fabryka porcelany w Cielicowie	4800—	4300—	4100—3900
Waluty dewizy			
	Gotówka	Waluta	Waluta
	Kupno	(banknoty)	Czeki
	1921—	Sprowadz.	Kupiec
Dolary St. Zj.	—	—	—
Marki niemieckie	27—	29—	28—
Korony austriackie	250—	290—	270—
Korony czesko-słowackie	27—	25—	26—

— 0 — 0 —

Kursa giełdy wiedeńskiej z dnia 2 b. m. (L.): Marki niemieckie 10.03, dolary 762, franki francuskie 60.58, korony czeskie 9.98, marki polskie 0.40.

Końcowe kursa giełdy zurychskiej z dnia 2 b. m. (L.): Berlin 7.97½, Holandia 195.60, Nowy Jork 593, Londyn 22.16, Paryż 47.50, Medyolan 79.25, Bruksela 47.45, Praga 8.10, Zagrzeb 3.82½, Budapeszt 2.20, Bukareszt 9, Warszawa 0.27½, Wiedeń 0.90, stempl. korony austr. 0.82½.

Obrady nad uchwaleniem planu gospodarczego na r. 1921/1922.

Warszawa. PAT. Posiedzenie sejmu 240. Przy-stąpiono do dalszych rozpraw nad ustaleniem planu gospodarczego na rok 1921—22.

Pos. Diamond po dłuższym przemówieniu stawia wniosek: Nad przedłożonym projektem ustawy o wolnym handlu przechodzi się do porządku dziennego i wzywa się rząd, aby do trzech dni przedłożył projekt ustawy o całkowitym sekwestrze ziemiopłodów.

Kierownik ministerstwa aprowizacji, Stoński, nawołuje, aby nie przejawiać sytuacji gospodarczej. Wykazuje cyfrowo, co ministerstwo dotąd zdziałało. Odpowiadając na poprzednio podniesione zarzuty zaznacza, że godzi się imieniem rządu na przesunięcie terminu z dnia 15 lipca na 1 sierpnia. Po dyskusji formalnej nad wnioskiem pos. Diamanda, aby przed szczegółową rozprawą odesłać ustawę do kom., wniosek ten odrzucono. Pos. Gdyk zaproponował zmianę redakcyjną art.

IV, aby rząd utrzymywał zapasy żywności zarówno dla robotników jak i dla urzędników w równej mierze, aby dał na to kredyty i aby te zapasy miały pierwszeństwo transportów.

Pos. Lutosławski wnosi, aby kredyty rząd udzielał tylko dla współdziałni, które lepiej tę sprawę poprowadzą niż przy pomocy rządu.

Trzecie czytanie odroczone wobec sprzeciwu 30 posłów.

Po referacie pos. Waszkiewicz przyjęto w II i III czytaniu ustawę o dodatkach drożyznianych do rent na podstawie ustawy niemieckiej.

Po referacie pos. Federowicza przyjęto w II i III czytaniu ustawę o podatku giełdowym, która wprowadza do Małopolski opodatkowanie obrotu papierami wartościowymi, a w całym państwie podwyższa dochód skarbu z tego źródła.

Na tem zamknięto posiedzenie. Następane w czwartek d. 7 bm.

Trudności przesilenia gabinet. we Włoszech.

Rzym. PAT. (Stefani). Król zlecił Bononiu utworzenie gabinetu. Bononi zastrzegł sobie czas do namysłu. Giolitti obiecał udzielić Bononiemu swego poparcia. Sądzą, że zabiegi Bononiego odniosą skutek. Teką ministerstwa spraw zagranicznych ma przypaść przewodniczącemu komisji senatu dla spraw zagranicznych Navie.

Rzym. PAT. (W. B. K.) Dzienniki donoszą, że de Nicola złożył misję utworzenia gabinetu, bo prawica zażądała od niego zmiany polityki adrytyckiej. Zdaniem dzienników te same trudności spotkają Bononiego i nie jest wykluczone, że misję utworzenia gabinetu otrzymałby Orlando. „Corriere d'Italia” podaje, że partya ludowa nie sprzeciwiła się powołaniu Bononiego, lecz jest to najstarsza

kombinacya, gdyż Bononi spotka się z ostrą opozycją zarówno prawicy jak i lewicy, albowiem związany jest z polityką Giolittiego, a zwłaszcza z polityką zagraniczną Sforzy.

De Valera bada zaproszenie rządu angielskiego.

Londyn. PAT. (W. B. K.) Oczekują, że de Valera otrzyma upoważnienie do przyjęcia zaproszenia rządu angielskiego na konferencję w Londynie.

Londyn. PAT. Wedle informacji pism. de Valera odbędzie konferencję z przywódcami południowo-irlandzkimi, mimo sprzeciwu Craiga. Griffig i Macmail, wypuszczeni na wolność z więzienia, odbyli kilka konferencji z de Valerą i badali zaproszenie z Londynu.

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI.

ORGIA NAPADÓW BANDYCKICH W KRAKOWIE.

Onegdaj po północy napadło przy ul. Duuajewskiego kilku bandytów dwie kasyerki kawiarni „Udziałowej”, wracające po służbie do domu. Bandyci znajdowali się w powozie. Gdy krzyk napadniętych ściągnął na miejsce napadu dwóch czy trzech policyantów, bandyci zbiegli, lecz wkrótce natknęli się na konną patrol policyjną, która zatrzymała bandytów i sprowadziła ich na inspekcję policyjną. Jak się dowiadujemy, policya krakowska, czuła na bezpieczeństwo obywateli grodu wawelskiego, wypuściła bandytów na wolność.

Tej samej nocy napadł znany bandyta Nalepa urzędnika „Tow. Varsovii” i uderzył go tępem narzędziem w głowę. Urzędnik dobył rewolweru i potrzelił Nalepę w nogę. Odgłos strzału ściągnął policyanta, który Nalepę odstawił pod Telegraf.

POLSKIE FABRYKI MASZYN I WAGONÓW L. ZIELENIEWSKI

w Krakowie, Lwowie i Sanoku. — Spółka akcyjna.

Podwyższenie kapitału akcyjnego z Mp. 11,200.000— na 25,200.000—

WALNE ZGROMADZENIE Akcyonaryuszy Polskich „Fabryk Maszyn i Wagonów L. Zieleniewski w Krakowie, Lwowie i Sanoku S. A.” uchwaliło dnia 5 lutego 1921 r. podwyższyć kapitał akcyjny z sumy

Mp. 11,200.000— na Mp. 67,200.000—

przekazując równocześnie Radzie Zawiadowczej określenie terminu oraz ustalenie szczegółowych warunków dla emisji tychże akcji. — Powyższa uchwała Walnego Zgromadzenia Akcyonaryuszy Spółki uzyskała zatwierdzenie Rządu, dnia 23 maja 1921 r. — Na podstawie tego upoważnienia Walnego Zgromadzenia Akcyonaryuszy uchwaliła Rada Zawiadowcza na posiedzeniach 5 lutego 1921 i 23 marca 1921 r. przeprowadzić na razie

z Mp. 11,200.000— na Mp. 25,000.000—

przez emisję nowych 100.000 sztuk pełno wpłaconych akcji po Mp. 140— im. wart., wobec czego rozpisuje się niniejszem

SUBSKRYPCYĘ

na warunkach poniżej umieszczonych, przyznając dotychczasowym akcyonaryuszom prawo pierwszeństwa do poboru nowych akcji w ten sposób, iż uprawnieni są do pobrania na każde 4 dawne akcje 3-ch nowych akcji.

Warunki subskrypcyjne akcji IV. emisji

Polakich Fabryk Maszyn i Wagonów L. Zieleniewski w Krakowie, Lwowie i Sanoku Spółka Akcyjna.

1. Dotychczasowym Akcyonaryuszom przyznaje się prawo pierwszeństwa do poboru nowych akcji w ten sposób, że na 4 stare akcje pobrać mogą 3 nowe.
2. Przy korzystaniu z prawa poboru należy przedłożyć: jako dowód posiadania akcji I. emisji — akcje z daty 10 lutego 1914 — jako dowód posiadania akcji II. emisji — poświadczenie Banku Krajowego we Lwowie na przydział akcji emisji r. 1919 — jako dowód posiadania akcji III. emisji — kwity tymczasowe Spółki, które zostaną zwrócone zaraz po uwidocznieniu na nich wykonania prawa poboru. Akcje pochodzące z wykonania prawa poboru na podstawie akcji zamkniętych do dnia 31 grudnia br., będą wyłączone również od obrotu giełdowego do 31 grudnia br.
3. Prawo poboru wykonane i zgłoszone być może najpóźniej do dnia 25 lipca 1921 r. pod rygorem utraty tego prawa.
4. Kurs emisyjny nowych akcji wynosi Mp. 1600— dla dotychczasowych Akcyonaryuszy, wykonujących prawo poboru — zaś Mp. 3500— dla nowych Akcyonaryuszy, przyczem akcje przydzielone z wolnej subskrypcji będą wyłączone od obrotu giełdowego do dnia 30 czerwca 1922.
5. Przy zgłoszeniu uiścić należy gotówką całą cenę kupna z 5% odsetkami od 1 kwietnia 1921 r. do dnia zapłaty od wartości nominalnej.
6. Repartycję nowych akcji przeprowadzi Rada Zawiadowcza wedle swego swobodnego uznania.
7. Nowe akcje wydane będą Akcyonaryuszom po zawiadomieniu o przydziale sztuk i po skonfekcyonowaniu tychże za zwrotem potwierdzenia kasowego na niszczoną wpłatę.
8. Na wypadek nieprzydzielenia akcji zwróci się wpłacone kwoty wraz z odsetkami w wysokości 30%.
9. Nowe akcje uczestniczą w zyskach Spółki, począwszy od 1 kwietnia 1921 r.
10. Zgłoszenia na nową emisję akcji przyjmują do dnia 25 lipca 1921 r.

1119

W KRAKOWIE

Kasa Fabryczna, ul. Grzegórzecka l. 51,
Filia Polskiego Banku Krajowego,
Filia Polskiego Banku Przemysłowego.

WE LWOWIE

Polski Bank Krajowy,
Polski Bank Przemysłowy,
Oddział Banku Dyskontowego Warszawskiego.

W WARSZAWIE

Bank Dyskontowy Warszawski.

W WIEDNIU

Austr. Zakład Kredyt. dla handlu i przemysłu,
Tow. bankowe i kantorów wymiany „Mercur”.

WIEJSKIE KAPIELISKO LUBACZOWICE W CZECHOSŁOWACJI

HOTEL „MORAVA”

Wyszorządna restauracja wysmienita kuchnia, staranna obsługa i mierne ceny
Właściciel: S. PERLMANN

Bryndzę owczą

wysyła w pocztówkach
HOROWITZ,
Kraków, Zielona 12.
Zastępcy poszukiwani.

GOSPODZIE!

Dbajcie o czystość pomieszczeń i zdrowie rodziny!

Pluskwy roznoszą choroby — tępa je

„PLUSKINEM”

Pchły, karakeny i szwabry niszczy niezawodnie

„VIRIDIN”

fabryki chem. „Fenomen” Kraków, Błaga 5B.

1092

SACHARYNE

sprzedaje na podstawie upoważnienia Ministerstwa Skarbu detalicznie po cenach monopolewych
A. Stechlikowa, sklep Grodzka 13.

CERATY DYWANY, kapy, kocy wełn., portyery, narzutki, firanki itp.

Drelichy i przybory dla Tapicerów.
poleca po cenach fabrycznych 1071
M. Halpern, Kraków, Grodzka 43 wejście od ul. Senackiej 8.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Nadeszły

1420

Sandalky oryginalne angielskie

do firmy **A. Brandstätter**
manuzyn obuwia. Kraków. Krakowska 24.

Baczność Zegarmistrze!

Jedynie najtańsze źródło zakupu zegarów kieszonkowych, ściennych, wahadlowych, spec. narzędzi zegarmistrzowskich, wyrobów złotych i srebrnych jak również skład wszelkich przyborów zegarmistrzowskich i jubilerskich

Firma **JOZEF LABIN, Bielsko, Śląsk.**

Rysunki na klisze

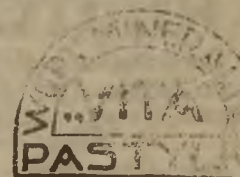
zakres artystyczny na plakaty, opaski, etykiety, druk różnego rodzaju, wykonywanie
konie
E. BARTL, Kraków
ul. Czaparkich 1, ul. p. drzwi 22.

III MODELE III

LAKIERKI PÓLBUCIKI MOLIERKI PANTOFELKI

GIZELA BRAND
KRAKÓW, STAROWIEŚLA 6.

III MODELE III

Fabryka Wód Mineralnych i Pastylek
WOD MINERALNYCH W PASTYLKACH

Kraków, Rynek Główny L. 22.

Szereg wód mineralnych: Górnolęż, Pieliszk, Mielnik, Sławków, Sławków, Sławków, Sławków.

Polowanie przez powrót kłopotliwych

Zawieszanie wody

na Bazarze...

Drobne ogłoszenia.

Samodzielnego buchaltera (k)
korespondenta (k) z praktyką poszukuje do natychmiastowego wstąpienia „Express” biuro spe- dycyjno-komisowe, Kraków, Krakowska 7, l. p. Zgłoszenia oso- biste między 3-4 popoł. 1421

Samodzielny buchalter bilansista
pragnie zmienić po- sadę. Zgłoszenia pod bilansista „Emka”. 1419

Panny do szycia poszukuje za dobrem wy- nagrodzeniem Fabryka kapeluszy l. Grossa, Kraków, Stradom 27 1168

Znaczki pocztowe polskie cę- pływane ku- pujemy, adres: Filialista Luba- szów Poście-restanie. 1418

PENSJONAT W ZAKOPANEM

otwarty przez całe lato.
Wiadomość:
Antonina Rumeltowa
BYSTRE w/ko GEORGEA.

Podpisana Dyrekcya Spółki akcyjnej „ZNICZ” ogłasza, że dnia 14 lipca 1921 r. o godzinie 4 popołudniu odbędzie się w biurze adwokata dra Rudolfa Frühlinga w Krakowie, ul. Poselska L. 17

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie
Spółki Akcyjnej pod firmą:

„ZNICZ” Spółka Akcyjna

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Dyrekcji o stanie budowy fabryki zapalek w Krakowie i funduszach Spółki;
- 2) Wniosek na podwyższenie kapitału akcyjnego o 9.240.000 Mkp., przez wydanie 6.600 sztuk akcji bezimiennych nominalnej wartości po 1400 Mp. i na odpowiednią zmianę § 5 statutu Spółki;
- 3) Wniosek na utworzenie drugiego wzoru akcji spółkowych, opiewają- cych na 10 sztuk akcji nominalnej wartości po 1.400 Mkp;
- 4) Zmiana kilku postanowień statutu co do składu i wynagrodzenia Dy- rekcyi i Rady nadzorczej.

Kraków, dnia 28 czerwca 1921.

„Znicz” Spółka Akcyjna

Henryk Tislowitz.

Dr. Michał Hirschnitt.

Rządowa upow. Szkoła buchalteryi i rach. państw.

Henryka Gottlieba
w Krakowie, ul. Dietlowska L. 68

otwiera 1404

3 miesięczny kurs wakacyjny

buchalteryi pojed., podwójnej, koresp. handl., ste- nografii i pisania na maszynie. — Zamiejscowym uczniom stę nauki listownia. — Za pomyślny wynik egzaminu ręczy się.

TELEGRAM!

Do obu części pieniędzy niech idzie do fabryki białiny

A. BAUMA, SANOK

(naprotcie Kasy Zaliczkowej),
a przekonana się o niskich cenach i rzetelnej obsłudze.
Bielizna i najcenniejsze sprzedaje białiny damskiej, mę- skiej i dziecięcej.

Wypłaty uskutecznią się za zaliczką.

OSZCZĘDNI KUPCY

nabywają

SZPACAT konopny, papierowy, wyroby powroźnicze, sznury, liny, postronki, pasy parclane, konopie, taśmy tapi- carskie, worki, płótna jutowe i t. p.

w fabrycznym składzie

H. FINKELSTEIN

Kraków, pl. Wielopole 22.

Ceny fabryczne umiarkowane.

HURTOWNIE!

Pakunki konopne graf. Ia. Odpadki do czyszczenia maszyn Ia bez dom. **Jeszcze po starych cenach**, dalej szczeliwa azb. gum. etc., pasy, toczki, lampki etc.

Biuro techniczne „ZENIT” Sp. z ogr. odp., Kraków, Stradom 7.
Telefon 2462. 1165

do wiadomości

na przyjmując tylko ogłoszenia matrymonialne poważnej treści.
Redakcja Kraków Rynek gl. 11. Nr. 20 wszędzie do nabycia i na stacjach kolejowych. 1101

Do ogółu nauczycieli! W imię solidar- ności, wzywamy kol. nauczycieli, aby przed składaniem ofert i o obejmowaniu- em posad w średnich szkołach żyd- owskich w Łodzi, zgłaszali się do Biura Informacyjnego Stow. Naucz., Południowa 3, Piotrkowska 16. — Biuro czynne we wtorki i czwartki od godz. 4-5 popoł. — Wobec trwającego nadal, zatargu między właścicielem szkoły a personelem nauczycielskim, ostrze- gamy kol. naucz. przed obejmowaniem posad w 8-kl. męskim gimnazjum p. Szakina w Ło- dzi, ul. Piotrkowska 18.

Łódzki Oddział Związku zawod. nauczycieli średnich szkół żyd. w Polsce.

SUROWIEC odlewniczy różnych gatunków

ŻELAZO sztabowe profilowe wstążkowe

BLACHA żelazna ocynkowana cynkowa

DRUT walcówka ciągniony

SZYNY normaine wążkotorowe

sprzedaje w ładunkach wagonowych firma

JÓZEF WDOWIŃSKI

W WARSZAWIE
ulica Sienna L. 11.

Telefon N° 60-62.

1184

Adres telegr.:

„Poleksport”.

DOM TOWAROWY
Beno Brettner

Kraków, Rynek główny l. 13.

poleca

najnowsze jedwabie, modele konfekcyi damskiej, swestery w wielkim wyborze bieliznę, jakoteż wszelkie **nowości**, w zakres ten wchodzące.

Hurtowny i detaliczny dział sprzedaży fran- cuskich przyborów modniarskich. 681

BUCHALTERA lub BUCHALTERKI bilansista(ki)

poszukuje natychmiast do większego przed- sięwzięcia. Zgłoszenia ze świadectwami od- bytej już praktyki do Fmy Bracia Weissberg, Kraków, Krakowska 17. 1395

Kto raz spróbował

Ten się przekonał

że pasta do obuwia „RODA” przewyższa swoją jakością wszelkie inne produkty.

„RODA” nadaje połysk świetny

„RODA” czyni skórę miękką i odporną na wilgoć

„RODA” chroni skórę od pęknięcia.

WSZĘDZIE DO NABYCIA

FABRYKA WYROBOW CHEM. „Roda”

Spółka z ogr. odp.

Oddział past „RODA” RADYMNO.

Biuro: Przemysł, Czarnieckiego 25.

1080 SKRYTKA POCZTOWA Nr. 25.

MYDŁO najlepszej jakości dostarcza w do-

1180
wolnych ilościach
hurtownie „FAT”

Fabryka tłuszczów jadalnych i wyrobów chemicznych

Spółka z ogr. odpow. Kraków-Dębni. 1187

DLA PANNY 32-letniej, przystojnej, intel. i po- ważanej rodziny żyd. z posiadaniem 300.000 Mp. i umeblowanym pokojem z osobnym wej- ściem poszukuje się w celu matrymonialnym poważ- nego kupa, urzędnika lub intel. rakodzielnika w wieku do lat 45. Zgłoszenia listowne pod „W. 35”, Kraków, skrytka pocztowa Nr. 3. 167